

Mateřská škola Boršice, příspěvková organizace
Se sídlem Boršice 500, 687 09 Boršice

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Č.j.:	MŠ 78 /2019
Vypracovala:	Vladimíra Mlčková, Dagmar Cilečková
Schválila:	Dagmar Cilečková-ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	28. 08. 2019
Nabývá platnost:	28. 08. 2019
Nabývá účinnost:	01. 09. 2019

1. ÚVOD

Minimální preventivní program je tvořen v souladu se školním vzdělávacím programem naší školy. Vymezuje model přijatelného a vhodného chování dětí k sobě navzájem, popisuje klima mateřské školy. Uvádí aktivity, které budou zařazovány v průběhu roku a vymezuje hlavní cíle při výchově jedinců:

- spoluvytvářet ve společenství prostředí pohody
- cítit se dostatečně spokojeně a bezpečně
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, respektovat stejná práva i ostatních
- neublížovat ostatním slovně ani fyzicky (šikana)
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla
- zapojovat děti do šetření ŽP, dbát o čistotu a pořádek v okolí MŠ, zvelebovat a esteticky upravovat školní zahradu
- vědět, že lhát se nemá a proč, umět odmítnout společensky nežádoucí chování
- vytvářet potřebu mluvit o věcech, popisovat svoje pocity
- znát, co prospívá zdraví a naopak, získat poznatky o zdravém životním stylu
- umožňovat dětem dostatek pohybu
- mít povědomí o ostatních národnostech, potlačovat vůči nim zaujetí

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy:	Mateřská škola Boršice, příspěvková organizace
Sídlo školy:	Boršice 500, 687 09 Boršice
Zřizovatel:	Obec Boršice
Kontakty:	Tel:572 501 118 – starosta obce Ing. Roman Jílek e – mail: starosta@borsice.cz
IČO školy:	04679342
Právní forma:	Od 01. 01. 2016 příspěvková organizace
Ředitel školy:	Dagmar Cilečková
Kontakty:	Mateřská škola: Tel: 576 514 005 Mobil: 737 441 851 e-mail: d.cileckova@msborsice.cz www.msborsice.cz ID Datové schránky: 2vumcmb
Zpracovala:	Dagmar Cilečková

3.CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je od 01. 01. 2016 samostatnou příspěvkovou organizací se sídlem Boršice 500, 687 09 Boršice. Do tohoto data byla součástí právního subjektu se Základní školou Boršice. Cílová kapacita MŠ je 90 dětí. Děti jsou zde rozděleny dle věku do třech tříd.

Budova mateřské školy je přízemní, stojí na pěkném, a především vhodném místě, mimo frekventovanou komunikaci. V blízkosti je fotbalové travnaté hřiště i hřiště s umělým povrchem, které využíváme k pohybovým aktivitám dětí v jarních a letních měsících. V zimních měsících využíváme víceúčelovou halu, které je i se základní školou naším sousedem. Výhodou je blízkost lesa, kam směřujeme naše tematické vycházky. Celoročně je nám k dispozici velká zahrada mateřské školy.

Vznik budovy se datuje k roku 1961 a samozřejmě od té doby byla provedena spousta rekonstrukcí ve stavebních úpravách. Hlavním vchodem se vchází do šaten 2. a 3. třídy a následně do samotných tříd. Každá třída má tři místnosti, které jsou stavebně odděleny. V jedné místnosti jsou umístěny stolky a židle je zde samoobslužným způsobem podává svačina. Druhá místnost je využívána především k námětovým hrám a pohybové aktivitě, po obědě slouží k odpočívání dětí. Obě místnosti jsou vybaveny dětským nábytkem a hračkami, které jsou dětem volně přístupné v otevřených policích a kontejnerech. Ve třetí místnosti první třídy je sborovna, v 2. třídě slouží tato místnost k pracovním a výtvarným činnostem dětí.

Zadní vchod ze zahrady, kde je zajištěn i bezbariérový vstup, je určen pro děti z 1. a 4. třídy. První třída je rozdělena na hernu s kobercem a na prostor bez koberce. V této části jsou umístěny stolky a židličky, stolek na svačinu a pitný režim, sloužící též k experimentování, objevování a poznávání, na výtvarné, pracovní a jiné činnosti. Herna je vybavena barevnými skříňkami a zásuvkami se stavebnicemi, stolními hrami a dalšími hračkami, tak aby děti na vše dosáhly. Děti zde mají též k dispozici kočárky a

auta, tělovýchovné náčiní. Odpoledne slouží tato část k odpočinku dětí. Umývárna a šatna jsou přizpůsobeny věku dětí.

Čtvrtá třída má jednu velkou místnost, která je prostřednictvím paravánů a nábytku předělená na jednotlivé kouty aktivit. Zde děti i svačí a v odpoledních hodinách odpočívají. Každá třída má své sociální zařízení. Z hlediska estetického usilujeme o jednotný styl vybavení, tj. světlé dřevo a barevné doplňky dominující danou třídu.

Součástí mateřské školy je i školní jídelna, která vaří i pro žáky ze základní školy. Žáci se stravují u nás v mateřské škole v jídelně pro ně určené, do budovy vchází bočním vchodem. Rovněž děti mateřské školy mají svou jídelnu. Cílová kapacita školní V budově je i kancelář pro ředitelku a vedoucí školní jídelny, šatna pro paní kuchařky. Ve sklepních prostorách je umístěna kotelna, prádelna.

Oba vchody máme zajištěny bezpečnostním systémem SAFY. Jedná se o kombinované řešení biometrického systému/identifikace pomocí otisku prstu s čipovou variantou /identifikace čipem/.

Dbáme na estetiku prostředí budovy – neustálou obměnou její výzdoby, především využíváme výtvarné práce dětí. Jde nám o to, aby vstup do naší mateřské školy byl příjemný a všichni se zde cítili dobře.

4. ANALÝZA MOMENTÁLNÍHO STAVU

CO SE NÁM DAŘÍ:

- vytvářet dobré klima a srdečné ovzduší školy
- velmi dobrá spolupráce se všemi zaměstnanci školy
- plnění cílů environmentální výchovy, využití naší školní zahrady k jejich plnění
- navazování na tradice obce, účast dětí školy na častých kulturních akcích v rámci obce
- spolupráce s rodiči – společné akce v průběhu školního roku
- prohlubování vztahu k ŽP – společné vycházky do okolní přírody (mnoho možností vnímání krás přírodního bohatství)
- dobrá spolupráce se zřizovatelem školy
- skladba jídelníčku odpovídá zdravému stravování (konzultace ředitelky školy s vedoucí školní jídelny)

CO SE NÁM NEDAŘÍ:

- prohlubování spolupráce s ostatními institucemi, poradnami
- samostatné řešení konfliktních situací mezi dětmi bez pomoci pedagoga
- důsledné dodržování smluvených pravidel soužití dětí v kolektivu
- nejasná vymezení pojmu žalování

5.KONKRÉTNÍ ÚKOLY A CÍLE PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Důležitým cílem ve výchovně vzdělávacím procesu je **samostatnost**, a to ve všech činnostech v průběhu dne. Komunikace s dětmi směřuje k těmto cílům:

- Při řešení situací navrhnout dětem i další varianty řešení (co by se stalo, kdyby)
- Mít dostatečný prostor pro samostatné rozhodnutí
- Citlivě odbourávat komunikativní zábrany dítěte, citlivě zapojovat do hovoru
- Umět vyjádřit i nesouhlas v situacích, které to vyžadují – při komunikaci s dětmi i dospělými
- Pokusit se samostatně vyřešit jednoduchý problém, složitější situace řešit s dopomocí – řídit se podle pokynů pedagoga
- Odpovídat za sebe a své jednání v opakujících se situacích, cítit uspokojení a hrdost ze své samostatnosti
- Nebát se projevit svá přání, umět obhájit svůj názor
- Umět požádat o pomoc, radu
- Odhadnout své síly – na co stačí, rozpoznat, co je pro ně příliš obtížné
- Přijímat povinnosti, umět se soustředit na zvolené činnosti, cíleně vést k její dokončení
- Plnit činnosti dle pokynů a instrukcí

Snažíme se docílit, aby z dětí rostly jedinci se zdravým sebevědomím, se schopností bránit se projevům negací – násilí, slovního napadání. Odstraňujeme průběžně egoistické projevy v chování. Vhodná vzájemná komunikace mezi vrstevníky i s dospělými, vzájemná pomoc, neubližování si - to vše přispívá k vytváření zdravého kolektivu. V našem společenství má každý prostor a právo na základě demokratických principů vyjádřit svůj názor a uplatňovat jej. Vedeme děti k pochopení, že „nikdo není neomylný“, ale je však třeba svou chybu uznat a poučit se z ní. Konfliktní a kritické situace aktuálně rozebíráme a hledáme s pomocí dětí správné řešení. Vytvořili jsme

ve třídách „pravidla správného chování“ dětí v kolektivu, děti jsou s nimi seznamovány a důsledně vedeny k jejich dodržování.

Snažíme se u dětí nadále rozvíjet tyto kompetence:

- přirozeně komunikovat s ostatními dětmi, rozvíjet dětská přátelství
- respektovat a přijímat autoritu dospělých
- bránit se projevům násilí jiného dítěte – ubližování, ponižování
- respektovat vytvořená „pravidla soužití dětí v kolektivu“
- chápat, že mezi dětmi jsou odlišnosti a respektovat je
- reagovat přiměřeně na dané situace, odmítnout agresi a přijímat správný vzor společenského chování
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví
- umět přijmout roli ve hře - organizátor, pozorovatel, spoluhráč
- smířit se i s drobným neúspěchem a poučit se z něho
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce
- vytvářet citlivý vztah k živým bytostem
- nepodceňovat a nepřeceňovat své schopnosti, důvěřovat si
-

6. HARMONOGRAM PRO PREVENCI PŘED PATOLOGICKÝMI JEVY

V průběhu roku jsou zařazována témata, která naplňují obsah Minimálního preventivního programu.

POJĎ SI S NÁMI HRÁT

- přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým i k dětem, vážit si jejich práce a úsilí.

SKRYTÉ BOHATSTVÍ

- mít povědomí o významu zdravé výživy
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých a opakujících se situacích
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí

PODZIM ZA VRÁTKY

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí: chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- přemýšlet a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod)
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají

ČAS TAJEMNÉHO OČEKÁVÁNÍ

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vést rozhovor (poslouchat, nehovořit, je-li třeba, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- vnímat všemi svými smysly
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápady“,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod

KDYŽ JE VENKU NEPOHODA

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokrok
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

JARO DĚLÁ POKUSY

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod,
- rozhodovat o svých činnostech
- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neublížovat, neponižovat, neposmívat se druhým) a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí apod.), tak i svět lidí (tělesné, zdravotní, a rasové, etnické, jazykové, národnostní jiné rozdílnosti)

MÁME RÁDI ZVÍŘATA

- domluvit se slovy i gesty
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- rozhodovat o svých činnostech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, neničit okolí, neubližovat živým tvorům apod.)
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami, přírodní a povětrnostní jevy, technické objekty a jevy a další situace, s nimiž se dítě může setkat), odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout

SVĚT KOLEM NÁS

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat

JE NÁM SPOLU DOBŘE

- přemýšlet a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit
- odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

RADUJME SE, VESELME SE

- pojmenovat některé části těla, některé orgány, včetně pohlavních
- rozlišovat některé symboly, **porozumět** jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat napsané své jméno
- odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

7. VYHODNOCOVÁNÍ PROGRAMU

Vzhledem k tomu, že všechny cíle jsou součástí ŠVP PV pod názvem „Ruku v ruce s přírodou“, bude Minimální preventivní program vyhodnocován spolu s ním. Podle potřeby bude upravován a doplňován.

8. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Minimální preventivní program nabývá platnost dne 28. 08. 2019 s účinností od 01. 09. 2019

Dagmar Cilečková
ředitelka Mateřské školy Boršice

CHARAKTERISTIKA

Mateřská škola mě vítá

- uspokojovat potřeby a přání dětí, adaptace na nové prostředí,
- znát svou značku i jméno svého kamaráda
- laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy
- vytvářet u dětí vztah k mateřské škole a okolí
- vést děti ke správnému používání stavebnic a pomůcek
-

Já a moji kamarádi

- postupně prohlubovat vztahy mezi dětmi
- rozvíjet komunikační dovednosti
- blíže poznat organizaci dne v MŠ
- umět se s kamarádem rozdělit o hračku o vedoucí úlohu ve hře
- dokázat se přizpůsobit daným pravidlům ve třídě

Kdo se o mě v mateřské škole stará

- poznávat se navzájem, vztah k dospělým
- orientovat se v prostoru, každodenním provozu MŠ
- seznamovat se s činnostmi jednotlivých zaměstnanců
- spolu vytvářet pohodu ve třídě

Kde žiji a bydlím

- vytvářet vztah k místu, kde žiji a poznávat vesnici, kde bydlím
- osvojovat si dovednosti potřebné k orientaci v nejbližším okolí
- vytvářet povědomí o svém místě v tomto světě
- posilovat přirozené poznávací city